

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ
УКРАЇНИ

ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДМИТРА
МОТОРНОГО

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА
БІЗНЕСУ

КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА,
ТОРГІВЛІ ТА БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ПРАГМАТИЗМ У ПІДГОТОВЦІ

МАЙБУТНІХ ПІДПРИЄМЦІВ:

МАТЕРІАЛИ ІІ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

15 червня 2020 р., ТДАТУ

м. Мелітополь

УДК 378.124

ББК 60.655

Прагматизм у підготовці майбутніх підприємців: матеріали II науково-практичної конференції, м. Мелітополь, 15 червня 2020 р. Мелітополь: Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, 2020. 176 с.

У матеріалах конференції висвітлено позиції студентів, магістрів, викладачів та стейкхолдерів щодо теоретичних, методичних та практичних аспектів підготовки майбутніх підприємців, сформовані за підсумками проходження практичної підготовки – навчальних, виробничих, закордонних практик, а також навчання за дуальною системою, які суттєво покращують якість освіти майбутніх фахівців.

Відповідальний за випуск: к.е.н., доцент Педченко Г.П.

© Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, 2020

© Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, 2020

ЗМІСТ

Андрєєва Л.О., Андрєєв Є.А.

**ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО
РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ** 6

Андрєєва Л.О., Пославська М.М.

**КОНКУРЕНТНА ПОЗИЦІЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ СТРУКТУРИ
ТА ШЛЯХИ ЇЇ ЗМІЦНЕННЯ** 10

Андріяшин В. С., Лисак О.І.

**ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ** 15

Андріяшин В., Педченко Г.П.

**АНАЛІЗ СТАНУ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В УКРАЇНІ ТА РЕЗЕРВИ
ЙОГО ПОКРАЩЕННЯ** 17

Бекєтова Г.О., Тебенко В.М.

КРАЦІ ІДЕЇ ДЛЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ 23

Бромирський Б.О., Грицаєнко М.І.

**МОНІТОРИНГ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА В
СИСТЕМІ ЙОГО ЕКОНОМІЧНОГО УПРАВЛІННЯ** 28

Булаєва В., Лисак О.І.

**ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА СУЧАСНИЙ СТАН МАЛОГО
ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ** 33

Булаєва В., Педченко Г.П.,

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РИНКУ ПРАЦІ В УКРАЇНІ 36

Бурган І.К., Грицаєнко Г.І.

**МІСЦЕ АНАЛІЗУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В
ЕКОНОМІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ** 41

Водяницька Я., Лисак О.І.

ДРОПШИПІНГ ЯК СХЕМА РОБОТИ ІНТЕРНЕТ-МАГАЗИНУ 47

Воробйова А., Андрєєва Л. О.

**КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ
ПІДПРИЄМСТВА** 52

Грабовська Я.О., Педченко Г.П.

**МІГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ: ДИНАМІКА, ТЕНДЕНЦІЇ,
ПЕРСПЕКТИВИ** 55

Грабовська Я, Тебенко В. М., Зеваченкова О.Е.	
РОЛЬ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В ЕКОНОМІЦІ КРАЇНИ	60
Дидичкін В.О., Грицаєнко Г.І.	
АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВИЗНАЧЕННІ ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	65
Дубініна В. О., Андрєєва Л.О.	
АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОЕКТНОГО ПІДХОДУ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВАМИ	71
Зіняк О.Р., Завадських Г.М., Зеваченкова О.Е.	
МІСЦЕ МАЛОГО БІЗНЕСУ В РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	74
Златьєв А.С.,Грицаєнко М.І.	
ПІДХОДИ ДО ОБГРУНТУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ІДЕЇ	80
Іванова О. Г., Андрєєва Л. О.	
ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ МАТРИЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТОМ	86
Карюк А.М.,Грицаєнко М.І.	
ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ У ВИЗНАЧЕННІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	88
Карюк А., Терещенко М.А.	
ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА	93
Крамчанін А., Тебенко В. М.	
ІНВЕСТИЦІЙНЕ СУПРОВОДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ	97
Лисак Г.Є., Лисак О.І.	
ВДОСКОНАЛЕННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	102
Лисак Г., Терещенко М.А.	
СТИМУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	108
Марцун В., Завадських Г.М.	
ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ БІРЖОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ	112

Недорезков А.І., Грицаєнко Г.І.	
ЕКОНОМІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ВИЩОЇ ОСВІТИ	118
Недорезков А.І., Педченко Г.П.	
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ НА РИНКУ ПЛОДІВ УКРАЇНИ	123
Панченко П., Тебенко В.М.	
СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В УКРАЇНІ	129
Панченко П., Терещенко М.А.	
АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	133
Педченко Г.П.	
ПРИНЦИПИ ТА МЕТОДИ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ПІДПРИЄМЦІВ	138
Педченко Г.П., Недорезков А.І.	
ПРИБУТКОВІСТЬ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА ТА РЕЗЕРВИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ	144
Чалов С., Грицаєнко М.І.	
ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦТВА У СТВОРЕННІ ВЛАСНОЇ СПРАВИ	149
Шолох Н.О., Лисак О.І.	
ВИЗНАЧЕННЯ МОЖЛИВИХ НАПРЯМІВ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	154
Шуляренко Л.П., Завадських Г.М.	
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА	160
Шуляренко Л.П., Лисак О.І.	
БІЗНЕС В СЕЛІ АБО НА ЧОМУ МОЖНА ЗАРОБИТИ В СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ	166
Болтянський О.Б., Болтянська Л.О., Мараховський М.	
МАКРОЕКОНОМІЧНІ ФАКТОРИ ЗБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	171

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ

є

Андрєєва Л.О., к.е.н., доцент

Андрєєв Є.А., студент

Таврійський державний агротехнологічний університет ім. Дмитра Моторного

Постановка проблеми. Інформаційне забезпечення процесу планування інноваційного розвитку підприємств, які функціонують в мінливих умовах ринкового середовища, є актуальним питанням й для підприємств сфери торгівлі. Саме від якості управління інноваційним розвитком залежить рівень ефективності підприємницької ідеї та конкурентоспроможність суб'єкта господарювання, де однією з функцій є планування.

Важливим моментом в процесі здійснення планування інноваційного розвитку підприємств сфери торгівлі є застосування інструментарію пошуку, систематизації, вимірювання та оцінки необхідного обсягу інформації з метою її своєчасного використання та коригування, відповідно до змін вимог ринкового середовища.

Проблематика ефективного розвитку бізнесу в різних сферах знайшла своє відображення у роботах В.Г. Беломестного [5], В.Л. Дикань, С.В. Панченко [7] та інших.

Окремі питання інноваційного розвитку підприємств торгівлі розглядали Н. Ващенко [6], І. В. Колодяжна [8], Л. Лігоненко, Г. Красневич, М. Молодоженя та інші.

Але деякі питання управління економічним розвитком підприємств торгівлі залишаються не вирішеними. Це й стосується інформаційного забезпечення управління проектам інноваційного розвитку підприємств цієї сфери, що і зумовило актуальність даного дослідження.

Виклад основних матеріалів дослідження. Викладачами кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного проведено анкетування 57 суб'єктів господарювання сфери торгівлі Запорізького регіону.

Анкети містили запитання, що дозволили виявити наявність та характеристики інформаційного забезпечення процесу планування інноваційного розвитку підприємств.

В результаті дослідження встановлено, що 20 підприємств у якості проектної документації використовують бізнес-плани. 24,6% сукупності використовує метод техніко-економічного обґрунтування, метод економічного обґрунтування – 15,8%, метод організаційно-економічне обґрунтування – 8,8%. Не мають документа, який містить обґрунтування доцільності нововведень 15,8% респондентів, при цьому використовують експертний метод, метод аналогій та інші методи.

48% опитаних визнають нагальну необхідність використання інструментарію пошуку, систематизації, вимірювання, оцінки та обробки необхідного обсягу інформації з метою її своєчасного використання та коригування, відповідно до змін вимог ринкового середовища, шляхом автоматизації цих процесів в інтеграційних ІТ-системах. Більше половини респондентів заявили, що за останні три роки впровадили у свою діяльність методи покращення інформаційного забезпечення та підвищення рівня достовірності інформації та управління нею.

Найбільшу вагу в структурі часу на роботу з інформацією займає її збір, структурування, розрахунки та звірки даних. Аналіз та пояснення готових даних займає менше часу. Використання інтеграційних ІТ- систем визнається респондентами як дієвий спосіб підвищення якості управлінських звітів.

Незначна кількість досліджуваної сукупності (9%) задоволені сучасним станом інформаційного забезпечення у своїх підприємствах. Решта вважають, що усі процеси, пов'язані з інформацією, потребують удосконалення.

Провідні спеціалісти підприємств сфери торгівлі зазначають, що практично на всіх етапах роботи з інформацією (систематизація даних, підготовка звітності, бюджетування, планування, прогнозування, тощо) використовуються MS Excel (62%), фінансові електронно-інформаційні програми (30%) та інше програмне забезпечення (8%).

Однак, дослідження показало, що існують фактори, які є перешкодою для впровадження інформаційних технологій у підприємствах торгівлі.

У таблиці 1 подано інформацію щодо визначених чинників з оцінкою ступеню їх впливу.

Аналіз даних таблиці 1 дозволяє зробити наступні висновки. Найбільший ступінь негативного впливу на впровадження ІТ в діяльність підприємств торгівлі має чинник інтеграції даних (28%), тобто неможливість організації бази даних, при якій реалізовано всі необхідні взаємозв'язки між елементами даних.

З цим пов'язаний й значний вплив наступного чинника – необхідного рівня адаптації процесів (25%), коли збільшується обсяг і необхідність спільного використання даних користувачами в уніфікованому вигляді.

**Фактори негативного впливу на впровадження ІТ
в діяльність підприємств торгівлі**

Фактори	Ступінь впливу за кількістю респондентів, %		
	високий	середній	низький
Джерела фінансування	18	67	15
Можливість впровадження методологічних вимог в ІТ-системи	20	60	20
Розробка інтерфейсів з іншими ІТ-системами	13	40	47
Інтегрований інтелект підприємства	22	43	35
Необхідний рівень адаптації процесів	25	45	30
Інтеграція даних	28	41	31

Джерело: власні розрахунки авторів

Інтегрований інтелект підприємства та можливість впровадження методологічних вимог в ІТ-системи – це наступні за вагою чинники (22% та 20% відповідно), які свідчать про невідповідний рівень кваліфікації працівників в цьому напрямі, що унеможливорює необхідне розуміння всіх дій, які сприяють якісному впровадженню ІТ в діяльність підприємств торгівлі.

Джерела фінансування мають високий ступінь впливу у 18% респондентів. Це стосується в основному малих торговельних підприємств, які мають невеликі обороти. А ось чинник розробки інтерфейсів з іншими ІТ-системами, який має великий ступінь впливу у 13% сукупності, навпаки, перешкоджає великим підприємствам сфери торгівлі, тому що має безпосередній вплив на розміри обсягів продажу шляхом зменшення кількості інформаційних потоків щодо маркетингових досліджень.

Висновки. Встановлено, що основними методами планування інноваційного розвитку підприємств торгівлі є техніко-економічне обґрунтування, економічне обґрунтування, організаційно-економічне обґрунтування. Ряд підприємств не мають документа, який містить обґрунтування доцільності нововведень, при цьому використовують експертний метод, метод аналогій та інші методи.

Переважає більшість досліджених підприємств сфери торгівлі вважають за доцільне розробку проектів інноваційного розвитку. Важливе місце в управлінні цим процесом відводиться функції планування з використанням інтеграційних ІТ- систем.

Вивчення проблеми дозволило встановити фактори, які є перешкодою для впровадження інформаційних технологій у підприємствах торгівлі та оцінити ступінь їх впливу.

Виявлений під час дослідження невідповідний стан планування інноваційного розвитку у значної частини дослідженої сукупності доводить необхідність подальшої роботи щодо розробки та впровадження методичних засад з приводу покращення управління економічним розвитком підприємств торгівлі, підвищення ефективності їх діяльності, зміцнення конкурентної позиції на вітчизняному та світовому ринках.

Список літератури.

1. Андреева Л.О. Практичні аспекти бізнес-проекування як передумова торговельного підприємництва / Л.О. Андреева// Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки) – Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс». – 2018. – № 3 (38) . – С 70-77.

2. Андреева Л.О. Сучасні тенденції розвитку підприємництва в Україні / Л.О. Андреева, О.І. Лисак, Л.О. Болтянська // ADVANCES OF SCIENCE. Proceedings of articles the international scientific conference Czech Republic, Karlovy Vary – Ukraine, Kyiv, 28 September 2018. – С. 1357-1366.

3. Андреева Л.О. Теоретичні аспекти управління проектами у торговельному підприємстві /Л.О. Андреева// Соціально-економічні проблеми розвитку бізнесу та місцевого самоврядування: тези доповідей II міжнародної науково-практичної конференції (13-14 червня 2019 р.) / відп. ред. Л. В. Синяєва. – Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2019. – 135 с. – С.7-9.

4. Андреева Л.О. Розробка та реалізація підприємницької ідеї /Л.О. Андреева// Сучасні наукові дослідження на шляху до євроінтеграції: матеріали міжнародного науково-практичного форуму (21-22 червня 2019р.) Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного; за загальною редакцією д.т.н. професора Надикто В.Г. – Мелітополь: ФОП Однорог Т.В. 2019. –Частина 2. – 420 с.- С. 129-131.

5. Беломестнов В.Г. Управление инвестиционными процессами [Текст]: монография / В.Г. Беломестнов. – Улан-Удэ: Изд-во ВСГТУ, 2016. – 172 с.

6. Ващенко Н. Сутність інновацій торговельного підприємства / Н. Ващенко // Теоретичні та прикладні питання економіки. – 2014. – №1 (28). – С. 369-381.

7. Панченко, С.В. Управління бізнесом [Текст]: підручник / С.В. Панченко, В.Л. Дикань, І.В. Воловельська, В.О. Маслова; За заг. ред. В.Л. Диканя. – Харків: УкрДУЗТ, 2016. – 312 с.

8. Колодяжна І. В. Проблеми і перспективи розвитку інноваційної діяльності торговельних підприємств України / І. В. Колодяжна // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2015. – Вип. 5. – С. 53-56.

9. Hrytsaienko M., Hrytsaienko H., Andrieieva L. and Boltianska L. The Role of Social Capital in Development of Agricultural Entrepreneurship. Modern Development Paths of Agricultural Production. 2019. pp. 427-440.